

ERDÉLYI GAZDA

ÁLTALÁNOS MEZŐGAZDASÁGI HETILAP
AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelenik minden szombaton.

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egész évre . . . 4 frt. | Félévre . . . 2 frt.

Az „Erdélyi Gazda“ előfizetőinek a „Méhészeti Közlöny“ is megküldetik ingyen.

Az erdélyi gazdasági egyesület tagjai a „Méhészeti Közlöny“-nyel együtt ingyen kapják.

Az erdélyrészi méhészegylet tagjai egész évre 3 frt, félévre 1 frt 50 krral fizethetnek elő.

Külön a „Méhészeti Közlöny“-re előfizetni nem lehet.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

KOLOZSVÁRT, BELKÖZÉP-UTCA 11. SZÁM.

Ide intézendők úgy a lap szellemi részét illető közlemények és hirdetések, valamint az előfizetések és hirdetési pénzek is.

Hirdetések és mellékletek a legolcsóbb árak mellett vétetnek fel.

Kéziratok nem adatnak vissza.

TARTALOM.

Előfizetési felhívás.

Karácsonyi gyümölcstárlat Bécsben. (G. V.)

A vemhes kanczák ápolása s a velők való bánásmódról. Czajlik Istvántól.

A burgonya rothadása. E—s.

Üdvözlő fölirat a földművelési ministerhez.

Kormányintézkedések.

A kosárfonó ipar fejlesztése, továbbá a tojáskivétel érdekében tett intézkedések.

Szakirodalom.

Csikónevelés. Irta Czajlik István. Ismerteti Sz. P.

Vegyes közlemények.

Bejelentett állatok. A fagy hatása a szőlőtő gyökereire. A vaj eltartása Petroleumláng javítása. A raffia, mint kötöző anyag. Gyümölcsekonyya. Az erdei páfrányról.

A „Budapest“ felhívása.

Piaci értesítő.
Nyilttér.

Előfizetési felhívás

az

ERDÉLYI GAZDA

általános mezőgazdasági hetilap

1892. évi folyamára.

Jelen számunkkal kerek egy éve, hogy az *Erdélyi Gazdát* jelen alakjában megindítottuk.

Meg kell vallanunk, hogy bármily kellemes reményeket tápláltunk is az iránt, hogy vállalatunk prosperálni fog, mégis nem csekély aggodalommal fogtunk hozzá. Azonban az a meggyőződés vezérelt kezdettől fogva, hogy ezzel teljesen önzetlenül egy jó ügyet szolgálunk: mezőgazdaságunk ügyét és ép úgy lelünkben gyökerezett hitünk volt, hogy az *Erdélyi Gazda* tartalmasabbá tételével, Erdély művelt gazdaközönségének fokozódott igényeit fogjuk kielégíteni, tehát ezek bátorítottak, lelkesítettek és ezek legyőzték aggodalmainkat.

Most az év zártával az eredmény előttünk áll s azt bírálhatjuk.

Mi ezzel meg is vagyunk elégedve, nem is.

Megelégedést nyújt az erkölcsi eredmény, a mit olvasóink elismerő nyilatkozatai pecsételnek meg; az anyagi eredmény azonban éppen nem kedvező, mert hozott nagy áldozataink nem térültek meg és éppen nem dicsekedhetünk azzal, hogy élvezhetjük a munka gyümölcsét, mert ebben az évben az nekünk termést nem adott.

De azért nem esüggedünk és most még nagyobb bizalommal tekintünk a jövő elé s reméljük, hogy azon gárda, mely mint olvasó

közönség ez évben zászlónk alá csoportosult, folyton szaporodni fog és hova-tovább bebizonyítja, hogy méltányolni tudja az érdekében nagy erőfeszítéssel teljesített szellemi munkát.

Ez a remény buzdítóul szolgál a jövőre is és mi fokozott munkássággal törekedni fogunk, hogy az *Erdélyi Gazda* szellemi nivóját hova-tovább emeljük és benne folyton olyan olvasmányt nyujtsunk, a melyből minden gazda okulást merithessen.

Az *Erdélyi Gazda* jövőre is megtartja gyakorlati irányát, feloleli a mezőgazdaság minden ágát és különös tekintettel leend az erdélyi viszonyokra.

Előfizetési ára:

egész évre . . . 4 frt

fél „ . . . 2 „

Mutatvány-példányokat megkeresésre egy egész hónapon át, készséggel és ingyen küldünk.

Kérjük olvasóinkat, hogy ismeretkörükben lapunkat ajánlani s részére új előfizetőket szerezni sziveskedjenek és pedig kérjük annyival inkább, mert az anyagi eszközök gyarapodtával emelhetjük leginkább ennek tartalmát. *Az ERDÉLYI GAZDA kiadóhivatala.*

Karácsonyi gyümölcstárlat Bécsben.

(G. V.) Midőn az erdélyi gazdasági egyesület kertészeti szakosztálya a tőle már megszokott ernyedetlen buzgósággal munkálkodik azon, hogy szűkebb hazája kitünő termékeinek minél több és jobb piacot szerezzen: tán nem lesz érdektelen néhány szót kockáztatni arról, minő igényeket formál a nagy város — ez esetben Bécs — az eladásra kerülő gyümölcsössel szemben.

Az első követelmény, melyet a vevő támaszt, a — szép külszin. Hiába van itt minden erkölcsi predikáció, hogy nem a ruha teszi az embert, nem a máz a tartalmat, ez a gyakorlatnak szentesített szokása, szabványa, melyet csak saját kárunkkal hagyhatunk figyelmen kívül. Éppen a legjobb vevők, a szállodák, a rangos vagy pénzes emberek háztartásai egészen fel a legmagasabb udvarig, a gyümölcsben nem annyira a fogyasztási cikket, mint az *asztaldísz*t keresik, vendégeik e lukullusi ebéd után már úgy sem tudnak enni s a gyomor kielégítése után már csak a telhetetlen szem élvezhet! Az alma-, körténc. tehát szépnek kell lennie, hogy a kivánt *dekorációra*, a szingazdag csoportosításra szolgálhasson, a minőség egyelőre mellékes. A francziának van is többek között egy „Ornément de table“ nevű körtéje s ki ettől még jóságot is vár, az nagyon fog csalódni. Erdély azon szerencsés helyzetben van, hogy úgy ős, mint importált fajai között számos szebbnél szebbet találunk, mindenekelőtt a pá-

ratlan Batul, a gyönyörű Páris, a Parmének és Renetek egész serege stb. Több jeles gyümölcsünk, így például a Pónyik, sohasem fog e tekintetben versenyezhetni, mert egyszerűbb ruhája szerényebb körbe utalja.

A második — hogy úgy mondjuk — főigény: a *nagyság*. A mellett, hogy a gyümölcs szép, szükségképen fejlett is kell, hogy legyen, mit számokban kifejezve úgy fogunk érthetővé tenni, ha minden egyes darabra 12, de legalább 10 deka súlyt állapítunk meg! Kicsi alma, kicsi körte, ha oly igéző, mintha „festve“ volna, (sok ember azzal véli a nagy természetet leglúkbabb dicsérni, ha termékeit valamely mesterkelt utánzathoz hasonlítja!) absolute elesik a versenyben, de ez sem érint bennünket lényegesen, mert legszemrevalóbb gyümölcsünk jó évben bizton eléri, sőt meghaladja az említett minimalis súlyt! Hogy több, jó fajt, mint például az Ananász és a Bodor renetet és számos körténket otthon kell hagynunk, az valószerű!

Harmadiknak jön a tömeg: a *menyiség!* Mig más czikkeknél a sok rendszeren árcsökkenést idéz elő, addig ez itt éppen megfordítva áll: minél több szép és nagy gyümölcsöt kaphat a vevő, annál jobban fizeti azt meg, mig kis quantumhoz vagy éppen nem, vagy csak félvállról szól hozzá, mert nem gyűjthet néhány vékára nagy számu fogyasztó közönséget, miután itt nem alkalmi, hanem huzamos eladásról van szó. Kötelességünk tehát sok és lehetőleg egyforma gyümölcsöt szállítani, akkor mindkét fél meg lesz az eredménynyel elégedve. Erdély szabadulni készül a sokfajúság tömkelegéből, melybe a jóakaratu tudakosság csabította; ha e szándéka sikerült, kétségkívül fontos szerepet fog játszani Európa gyümölcs piacán!

Sokaknak méltó szörnyűködésére még csak most következik, mint negyedik követelmény a *minőség!* Nos hát e tekintetben a Királyhágón túli országrész, bátran mondhatjuk, páratlanul áll! Veteményének sajátos zamátját, borának utólrhetetlen illatát nemes gyümölcsében egyesítve találjuk és e tekintetben versenytárstól nem félünk. Nem a lokális hazafiságnak akarunk hódolni, midőn ezt kimondjuk, hiszen elismert tény, de azt készséggel megengedjük, hogy az egyéni izlés különfélesége eltérőleg ítél és a mi nekünk jó, nem következik, hogy Bécsben, vagy Berlinben is izletesnek tessenek. Azonban régi tapasztalat igazolja, hogy a szájizt — miként is mondjuk csak — idomitani is lehet, azaz hozzászokunk oly élvezethez, melyet előbb nem ismertünk, nem kedveltünk. A valóban jó étel-ital dolgában mindig útát tör magának, ezt számos példa tanúsítja, azért jogosan bizva terményeink kitünőségében, rövid időn minőségünk magas rangja általánosán becsültté fog válni! — — —

Tulajdonképeni tárgyunkra térve, a jelzett karácsonyi gyümölcstárlat az alsó-ausztriai gyümölcstermelő egyesület dicséretes kezdeményezésének köszöni létrejöttét és első kísérletül szolgált arra, hogy termelő és fogyasztó *közvetlen*

érintkezésbe jussanak. Minden jó akarat mellett tagadhatatlan, hogy az eredmény nem felelt meg a várakozásnak, dacára annak, hogy az egylet — a szállításon kívül — minden költséget magára vett; a balsikernek oka különben a kedvezőtlen időszakban is található magyarázatát, mert a kiállításra, helyesebben mondva vásárra küldött gyümölcs nagy része sokat szenvedett a hidegtől. A kertészeti társulat készséggel szerepelt mint önzetlen háziúr, adva a helyiséget, de aztán maga az egylet alig tett valamit. Közepes terem, a — fagyponthoz közel álló hőmérsékkel, egyszerű kecskebakokra rakott, barna csomagoló papírral bevont deszkasztalok többnyire kosár- vagy ládikókban mintegy 15–20 kiállító gyümölcsöt foglaltak magukban; a közönség részvéte csekély, mindenki jól megfázva tovasiet és mindenestre jellemző, hogy az összes napilapok a tárlatot ritka egyetértéssel — agyonhallgatják! Dacára ennek, a szemle nem volt érdektelen és elhagyva a díjazást és nevet, mely reánk nézve közönyös, azon momentumokat emeljük ki, melyek általában véve figyelemre méltók és tanúságosak. Hazánknak adva az elsőséget, egyetlenegy — öi — kiállítót találtunk, de udvariasok lévén, ennél többet nem szólunk róla. A beküldők leginkább Bécs vidékiek, tiroliak és steieriek; kevés kisebb-nagyobb mértékben piacos fajjal. Az utóbbiak egyike „Berliner Schafsnase“-t mutatott be szép példányokban, kilóját 25 krral. Maschanczkija is jól termett, de diónagyságu sötétpiros Gravensteinja rontja a hitelt és hatást. Egy más ottani termelő fejlett maschanczkít (46 db = 4 kiló = 1 frt 75 kr.) hozott, gyönyörű aranyreketet (32 db = 4 kiló = 3 frt) és fehér téli calvillal remekelt, melynek *davabjéért* tulajdonosa 80 krt kért!!! mit tegyen már most a kereskedő vagy vendéglős?? Általában a tiroli calvilk és tafoták, no meg az ősi Rozmárin páratlanul állottak meg a versenyt. Nevezetes a „Christlaum-Apferle“: kicsi, piros-pozsgás almácska, mely a karácsonyfa kedvelt díszül szolgál. Bécs vidékéről „treibolt“ gyümölcs is volt: Belle Josephine és Duchesse d'Angoulême körte, Arany parmán alma stb., ez már aztán igazán csak asztaldisznak való, mert ize nem felel meg a nemes faj szabályos példányainak. Alsó-Ausztriából két egylet is résztvett: a meidlingi és a Klosterneuburgi; gyümölcsük szép is, olcsó is, de tárlatra és piacra nem volt eléggé megvalogatva. A melki apátság gyűjteménye helyes fajválasztásról tanuskodott, de itt is megbocsáthatatlan hiba történt: az ép mellett, rothadt gyümölcs is fordult elő. Egy Bécs melletti nagybirtokos a csíkos bibornok almára fektet fősúlyt, melyet szép külseje csakugyan ajánl; terjedelmes collectiojából egyébként a szász renet tünt ki, 1/4 kiló súlyig terjedő, szabadföldi példányokkal. A tiroli fajok közül meg kell még említenünk a „Prima-Edelroth“ nevezetűt, mely nagy és diszes, érdemes lenne nálunk is megkísérteni. A fűzfa-kosaras és ladás küldemények mellett csinosabb fonatokat is találtunk az idényszerű gyümölcsök szingazdag csoportozataival; a babért ezek közül a gróf Harrach híres brucki. (Lajta melléki) kertészete nyerte el.

Az aszalványok gyengén voltak képviselve. Görczből egy kiállító jelent meg az ismert jelességű termékekkel. Ennél érdekesebb volt egy alsó-ausztriai aszalvány-kísérleti-telep, különben igen szerény mutatóványa, mely az amerikai rendszerű alma és körte-szeletekkel tett jó sikerre valló próbát. Volt aztán még gyümölcspezsgő-bor is Kremsből, a cseresznyétől az ananászig majd minden gyümölcsre kiterjedőleg, nagy üvegje 2 frtnyi elég drága áron. Kóstolásra az ananászi pezsgő kerülvén, annak két előnyét lehetett konstatálni: egyszer, hogy folyékony volt, továbbá, hogy az ananász iz — majdem érzett rajta

A három napra tervezett karácsonyi tárlat vagy vásár tehát nem elégitette ki a jogos igényeket és ha a rendező-egylet tanulni tud és akar, egy más alkalommal montve marad a

mostani hibáktól és mulasztásoktól. Mi pedig, a t szerkesztő ur engedelmével, közelebből á nyílt gyümölcspiacot fogjuk felkeresni s netán érdeklődő honfitársainkkal annak viszonyait tüzetesen megismertetni.*)

A vemhes kanczák ápolása s a velök való bánásmódról.**)

Tőke-kancza tartásánál elkerülhetetlenül szükséges egy teljesen megbízható türelmes és szorgalmas állatszerető egyén, mert bizony e nélkül csikónevelésre még gondolni sem lehet.

Az ápolás első s elengedhetetlen főkelléke a hasas kanczának tisztán tartása. Mert ugyan ki ne tapasztalta volna azt, hogy az ápolás körüli pontosság, rend és tisztaság felér fele takarmánynyal. Vagyis határozottan mondhatjuk, hogy kevésbé jó takarmány, de pontos és gondos ápolás mellett tartott lovak jobban fognak mindig kinézni, mint amaz állatok, a melyek habár jobb takarmányon tartattak, de az ápolás hiányos volt.

Ha pedig a kettőt egyesítjük, az eredmény nem fog elmaradni soha.

Tisztán kell tartani az istállót s tisztán kell tartani magát az állatot. Tiszta az istálló, a melynek mennyezetéről nem lóg le kendő alakban a poros pókháló s a melynek deszkahasadékja között nem hull le a padlás tapasztása szénamurvával keverten. A padozat, ha mindjárt agyag is, ne legyen gidres-güdrös, a hol is az állott trágyalé büdös s erős kigőzöl-gése ember, állat tudójét s szemét rontja egyaránt. Az ablakok legyenek tiszták. Mert a piszkos ablaku istállók sötétek s a sötét istálló pedig mindig ronda; az ily istálló büzös, egészségtelen.

Az alom mindig bő és száraz legyen. Az ürületek pedig ne legyenek a ló faránál levő sarokban napokig felhalmozva. Ezen kívül minden egyéb az istállóban elhelyezett felszerelések, mint istálló-eszközök, hámok, pokróczok tisztán s rendben tartassanak

A mi magát a lovak tisztántartását illeti, erre igen olcsó vagy éppen semmibe sem kerülő eszközök állanak rendelkezésünkre, ilyenek pedig: az összefont szalmacsutak, a kefe, vakaró s egy törülő ruha vagy pokróczdarab.

A lovak tisztításának miként való végzéséről felesleges volna itt részletesen beszélni, de annyit mégis meg kívánunk jegyezni, hogy egy elhanyagoltan takarított lovat a piszkokból kivevni nem éppen olyan könnyű dolog, a mint azt olyan egyének gondolják, a kik a ló tisztogatását sajátkezüleg nem végzik. S éppen ezért, ha kanczáink okszerű ápolását megköveteljük, egy ember négy lónál többet már csakis felette nagy szorgalom mellett képes megtakarítani.

A vemhes lovak befogásakor már az istállóban ügyelni kell a szerszámokra, nehogy esetleg reájuk nem illő szük vagy kérges szerszámba fogassanak. Valamint, hogy a nyaklószi helyet mindig inkább tartószij használtassék, mely utóbbi alkalmazása mellett a rud nincsen oly nagy játéknak kitéve s így nem is veredheti rozsz kátyus utakon a vemhes ló oldalát annyira. Az udvarból bármiféle munkára kiindulva nem lehet a ló minden mozdulatánál a lehető legnagyobb óvatosságot eléggé ajánlani, annál is inkább, mert egy munkában levő hasas kancza ezer baj és veszélynek van kitéve, de mindezeket a gondos és szemes gazda szigorú előrelátás és ellenőrzéssel könnyen kikerülheti.

A hasas kanczát érhető veszélyeket legkönnyebben úgy lehetne kikerülni, ha a lovat hasasságának hetedik vagy nyolczadik hónapjától kezdve munkára nagyon ritkán vagy ép-

*) Örömmel várjuk.

**) Mutatóvány Czájlik Istvánnak „Csikónevelés“ című — az erdélyi gazdasági egylet könyvkiadó-vállalatában most megjelent füzetéből.

pen nem használnók. Ámde a cél nem ez akar lenni a gazdasági munkás kanczáknál. Sőt éppen ellenkezőleg az, hogy igyekezék a gazda hasas lovait mentől tovább munkára használni az ellést megelőzőleg, a nélkül azonban, hogy ez a leendő csikónak hátrányául szolgáljon.

Csakis így fogja a csikónevelés magát kifizetni. Éppen ezért a már nyolczadik, kilen-czedig vemhességi hónapjában levő lovat még nem szükséges okvetlen a munkától teljesen elvonni. Azonban munkában a legnagyobb óvatosságot igénylik. Így például nem szabad velük még üres szekérral sem gyorsan jární. sem pedig hosszan tartó vagy nagy erőmegfeszítést igénylő munkát végeztetni.

Mindazonáltal a hasas kanczákkal kisebb teherrel még lassu ügétésben is járhatunk, de időközönként, úgy 2–3 kilométer ut hátrahagyása után, nehány percze lassu lépésre fogjuk őket.

Ilyenformán, ha mindjárt lassaban is, de minden utóbaj nélkül végezzük teendőinket. Hiszen a példabeszéd is azt mondja: „Lassan járij, tovább érsz!“

Munka vagy menet közben lovainkkal megállva, ha azt látjuk, hogy a már különben is nehezede s így izzadásra hajlandó lovaink megmelegedtek, vegyük le a szekér üléséről a pokróczot s takarjuk le kanczáinkat kiváltképpen akkor, ha hideg szél miatt meghűléstől kellene tartanunk.

Munkából hazafelé jöve, ha a lovak izzadtak, vezessük őket az udvaron nehányszor körül s csak ezután menjünk velök az istállóba.

Az istállóba érve, a hám levétele után első dolga legyen a ló ápolójának, hogy neki-gyürkőzve, a száraz alomból felmarkolt jó szálas szalmával csutakolja le a lovat a fülétől a farkáig. Nem szabad várni, hogy a netalán a lovon levő sár rajta száradjon. A száraz sár könnyeben ledörzölhető ugyan, de amaz eljárás a lóra nézve sokkal előnyösebb.

Ilyenképpen gondozva s ápolva kanczáinkat, az igás vemhes lovakat csaknem az ellést megelőző napokig lehet használni; de csakis mindig könnyű munkákban s azt is csak közvetlen a major körül végezve. Így például nagyon szépen elvégzik a takarmány, alomszalma, tengeri szár s a tüzelő fa hordását stb.

Megjegyzem azonban, hogy télviz idején, ha hideg, szeles, zimankós idők járnak, ilyenkor nem fogjuk be őket, de ha csak lehetséges, a naponkint félórai jártatásnak ilyenkor sem szabad elmaradni.

Czájlik István.

A burgonya rothadása.

Még csak a tél kezdetén vagyunk s már is az ország minden vidékén panaszkodnak, hogy a burgonya nagy mértékben rothad. Minthogy a burgonya szegényebb felvidékünk lakossága nagy részének legfontosabb táplálékát képezi, ennél fogva minden eszközt meg kellene ragadni, a melylyel a veszedelmet, ha nem is hárit-hatjuk el egészen, de legalább nagy mértékben csökkenthetjük.

A burgonya rothadása tudvalevőleg a phytophthora vagy peronospora infestanstól ered.

Mint minden ily gomba fejlődését, ugy ezét is első sorban a megfelelő nedvesség és hőmérséklet segíti elő. Azért első sorban arra kell törekednünk, hogy a gomba életfeltételeinek megfelelő nedvesség és hőmérséklet keletkezését megakadályozzuk. A burgonya anyagai halomba rakva, különböző vegyi folyamatokon mennek keresztül, melyek alkalmával meleg képződik s ennek következtében a burgonya vizének egy része elpárolog, ez a nedves tetőről gyakran cseppek alakjában visszahull a burgonyára s így a megfelelő hőmérséklet és folyton meglevő nedvesség a gomba fejlődését és ezáltal a burgonya rothadását elősegíti. Innét van az, hogy a burgonya a vernekekben sokkal

jobban eláll, mint a pinczékben, honnét a meleg nedves levegő csak ritkán távolítható el megfelelőleg. Minden vízsepp, mely a pincze bolthajtásáról a burgonyára visszahull, az egyik burgonyáról a másikra viszi át a gomba sporáit s a rothadás terjed tovább.

A hol nagy mennyiségű burgonya van fölhalmozva, annak hőmérsékletét hőmérővel kellene ellenőrizni, s mihelyt a hőmérséklet emelkedik, megfelelő eszközökkel annak lejjebb szállítására kellene törekedni; ezért nem szabadna a burgonyaprizmákat véglegesen betakarni mindaddig, míg a halom hőmérséklete 6–10 C°-ra le nem szállt.

A pinczékben pedig, a hol burgonya van eltéve, a gyors és kellő szellőztetésről okvetlenül gondoskodni kell, hogy szükség esetén a pincze nedves, meleg levegője, hideg, száraz levegővel kicserélhető legyen és így rothadást okozó gomba életfeltételeinek legfontosabbjaitól megfosztassék.

A levegő megújításán kívül egyesek bizonyos szerek alkalmazása által direkte akarják a burgonya rothadását megakadályozni. Így Monslax francia gazda a burgonya eltartására szolgáló pinczékbe oltatlan méz elhelyezését ajánlja, mely rendkívül hygroszkopikus voltánál fogva a lég páratartalmát magába szíván, a levegőt szárítja. Ő ezen a módon burgonyáját egy évig is romlás nélkül tartotta el. Az eljárás nem körülményes és olcsó, mert a mézet, ha vízpárával annyira teleszitta magát, hogy megoltódik, még építkezési és trágyázási célokra használni lehet.

A méz alkalmazásával mások még tovább mennek. Nevezetesen, hogy a burgonyát oltatlan mésszel kell behinteni rétegenként s ekkor még biztosabb a konzerváló hatása.

Egy tagja a párisi akadémiának a burgonya konzerválására hig kénsavat ajánl. E szerint a burgonyát 1 1/2–2% szénsavat tartalmazó vízben kell tíz óra hosszat áztatni, azután lecsöpögni hagyván, kiszárítva pinczébe rakható. A tapasztalás biznysága szerint az ekként kezelt burgonya egy évig is egészséges marad és megtartja jó ízét. 1 hl. oldattal 100 hl. burgonya is páczolható.

A burgonyát rothadás ellen úgy is védik, hogy rétegenként hamut vagy száraz homokot hintenek a burgonya közé, mialtal a fölösleges nedvesség a burgonyákról elvonatván, a beteg gumók összezsugorodnak, elszáradnak s így tavasszal az átválogatásnál könnyen kiválaszthatók a vetőgumókból.

A pinczékbe, ha azok nedvesek, ajánlatos a burgonyát nem a talajra helyezni el, hanem léczből ládákat készíteni, melyek feneke a talajtól legalább 30 cm.-nyire van és oldalaik sem érintkeznek a falakkal s a burgonyát ezen ládába helyezni el, melyekben a levegő jól keringtetüljárja a burgonyát és nem nedvesedik meg annyira.

Végül megemlítjük, hogy a burgonyarothadás oly betegség, mely a burgonyahalomban tovább terjed, azért a rothadni kezdő burgonyát nemcsak a fentemlített elővigyázati rendszabályokkal kell óvni, hanem a megromlott gumókat a többszöri átválogatásnál kidobni a halomból, hogy a betegség magvát is csökkentjük a burgonya között. E—s.

Üdvözlő fölírat a földmívelési miniszterhez.

Az erdélyi gazdasági egyesület azon alkalmából, hogy Gróf Bethlen András földmívelési miniszter ur Ő nagyméltósága az egyesület javára 200 frt alapítványt tett, az alábbi üdvözlő és köszönő fölíratot intézte Ő nagyméltóságához:

Nagyméltóságú Miniszter ur!

Kegyelmes Urunk!

Igazgató választmányunk Nagyméltóságodnak abbéli magas figyelmét és kegyességét,

hogy egyesületünk alaptőkéjét kétszáz forinttal gyarapítani méltóztatott, mely hálával fogadta és lelkesedéssel igtatta Nagyméltóságodat alapító tagjai közé s ép oly büszke arra, hogy Excellentiádat tagjai között tisztelheti, mint a mely hálás elismeréssel adózik Nagyméltóságodnak mind ama nemes törekvéseiért, melyekkel hazarészünk hátramaradt mezőgazdasági ügyeinek előbbre vitelét célozza.

Egy újabb bizonyítéka ez is annak, hogy Nagyméltóságod mily meleg érdeklődéssel s odaadó gondoskodással viseltetik hazarészünk gazdasági ügyei iránt

Mély tisztelettel kérjük, tartsa meg Nagyméltóságod állandóan Egyesületünk iránt oly gyakran tanúsított kegyes jóakarátát s részesítse ezt magas támogatásában hazarészünk gazdasági ügyeinek fejlesztésére irányuló munkálkodásában.

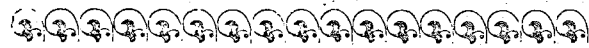
Fogadja Nagyméltóságod mély tisztelettel párosult honfui üdvözlőnk.

Kelt az erdélyi gazdasági egyesület igazgatóválasztmányának Kolozsvárt 1891. évi deczember hó 11-én tartott üléséből.

Nagyméltóságodnak

alázatos szolgálói

Sz. Szakáts Péter, Szabó József,
egyleti titkár. egyleti elnök.

Kormányintézkedések.

A kosárfonó ipar fejlesztése érdekében a kereskedelemügyi miniszter ur leendő intézkedések céljából tájékozást kíván szerezni a fűzfa tenyésztésre nézve, miért is a gazdasági egyesületek felkérletnek, hogy az egyesület működési körét tekintve, a következő kérdésekre nézve jelentést tenni sziveskedjenek: 1. Melyek azon vidékek, hol a fűz és különösen a nemesített fűztenyésztéssel oly mérvben foglalkoznak, hogy a kosárfonó iparnak azon a vidéken való nagyobb mérvű fejlesztésére alkalmasnak látszanak? 2. Vannak-e és hol, mely kiterjedésben parlagon heverő árterek vagy mocsaras területek, melyek fűzzel való beültetésre alkalmasak? 3. Ezen ártereknek vagy mocsaras területeknek fűzzel való beültetését miként vélné keresztülvihetőnek és beszerezhetőek volnának-e az ottani vidéken az e célra szükséges fűzfadugványok?

A tojáskivitel érdekében a kereskedelmi muzeum köriratot intézett a kereskedelmi és iparkamarákhoz, melyben felkéri azokat, hogy a tojáskereskedők lehetőleg pontos névjegyzékét küldenek meg neki, a területükön lévő nagyobb tojástermelő vidékek és helységek megjelölése mellett, mert számtalan kérdészködés történik a külföldről kivitelképes tojásszállítók után. S miután hasonló kereslet mutatkozik a gomba iránt is, egyuttal a gombatermelésre vonatkozó adatokat, a kivitel szempontjából figyelembe vehető helységek és kereskedők megjelölését, illetve közlését kéri.

Szakirodalom.

Könyvismertetés.

Csikónevelés. Irtá Czajlik István, a debreczeni m. kir. gazd. tanintézet gazdaságának intézője és földmívelés-iskolájának vezetője. Kiadja az erdélyi gazdasági egyesület irodalmi szakosztályának könyvkiadó-vállalata. Ára 25 kr. Megrendelhető ezen összeg beküldésével: „Az erdélyi gazdasági egyesület könyvkiadó-vál-

lálata — Kolozsvár, kisegítő-takarékpénztár“ czim alatt.

Az erdélyi gazdasági egyesület életrevaló könyvkiadó-vállalatának IV-ik évfolyamában ez a 3-ik füzet.

Ismerve a lónak gazdasági és egyéb használati nagy jelentőségét és értékét, igen háladatos feladatot teljesített az erdélyi gazdasági egyesület irodalmi szakosztálya, midőn a csikónevelésről füzetet adott ki, valamint jól választott, a midőn annak megírását Czajlik Istvánra bízta, a ki sok évi gyakorlaton alapuló tapasztalatait rakta le ezen 40 oldalra terjedő, csinosan kiállított füzetbe.

Kezdi az anya méltatásával s „Ha jó csikót akarunk, jó kanczát tartsunk“ czimen megismerteti, hogy milyen a jó kancza. Azután szól: a kanczáink fedezetetésére használt mén megválasztásáról, a sárlás és hágatásról, miről lehet megtudni, hogy vemhes a kancza? a vemhes kanczák ápolása s a velők való bánásmódáról, a vemhes kanczák takarmányozásáról, az ellésről, a csikó neveléséről egy éves koráig, végre a csikó egy éves korán tul való felneveléséről.

Az itt közlött tartalomból kitetszik, hogy a szerző nem csupán és egyoldalulag a csikó fölneveléséről szól, hanem az erre és az eredményre befolyással lehető összes előző tényezőket is méltatja, a mit csak helyeselhetünk annyival inkább, mert egy csenevészen a világra jött, hitvány apától és anyától származott csikó nevelése, ha még oly gonddal történik is, vajmi kevés eredményt biztosít.

A kik tehát a sok gyönyört nyújtó, de nagy szakértelmet igényelő csikónevelést is a gazdálkodás szép mezején feladatul tűzik, ezen füzetnek nagyon, de nagyon jó hasznát veendik, miért is azt melegen ajánljuk figyelmükbe. Sz. P.

Vegyes közlemények.

— Az erdélyi gazdasági egyesület állatkiállítási szakosztályának az egyesületi irodában levő nyilvántartási könyvébe a következő eladó állatok vannak bejelentve:

4 darab herélt hámos ló.

500 darab orbáncz ellen oltott malacz.

1 darab mezősegi tenyészbika 1 1/4 éves.

1 darab 6 éves, 178 cm. magas, herélt barnapej hámos ló.

1 darab erdélyi magyar fajta bika, 3 éves 1 hónapos, nagy testű.

124 darab 1 1/2 éves erdélyi magyar tinó.

Bővebb felvilágosítást ad az erdélyi gazdasági egyesület titkári hivatala Kolozsvárt (belkőzéputca 11. sz.)

— A fagy hatása a szőlőtő gyökereire.

A kár, melyet keményebb fagy a szőlőkben tehet, a régi fára, az egyéves venyigékre és a gyökerekre terjedhet ki. A mi ez utóbbiak megfagyását illeti, ugy ez természetesen hidegebb vidékeken és lazább talaju szőlőkben gyakrabban be szokott következni, mint a délibb lejtésű kötöttebb talajokon. Minél mélyebben benyomul a fagy a talajba, annál több kárt tesz a szőlő gyökérzetében s annál inkább csökkenti annak hajtó és termőképességét. Legközvetlenebbül a talaj felületéhez legközelebb levő ugynevezett harmatgyökereket éri a fagy; a legnagyobb ellentállást a gyökértörzs fejtí ki, ugy hogy ez rendszeren még akkor is életképes marad, ha a gyökerek magok elfagynak; a gyökértörzs az elfagyott gyökereket ujakkal pótolja. Fekvésüknél fogva legkövesebbet a stabil gyökereknek érthet a fagy. — A szőlőművesnek tehát arra kell törekednie, hogy a gyökerek minél mélyebben legyenek a talajban s hogy minél jobban kifejldjenek. A harmatgyökereket pedig, hogy a stabil gyökerek rovasára tulságosan ne fejlődhessenek és ne orósdhessenek, olykor meg kell kurtítani. Azon-

HIRDETÉSEK.

A piaczi cikkek	Mérték	Sepső-Szent-György	Szamosújvár	Szász-Régen	Szászváros	Székelly-Udvarhely	Sz-Somlyó	Torda
Tiszta buza .	hl.	820	750	775	755	—	—	775
Elegy buza .	"	720	700	690	630	—	—	550
Rozs	"	650	520	540	650	—	—	550
Arpa	"	460	380	400	—	—	—	325
Zab	"	460	220	250	360	—	—	250
Törökbuza . .	"	250	400	410	460	—	—	390
Széna	q.	400	200	220	300	—	—	300
Alomszalma .	"	150	140	120	180	—	—	30
Túzifa	km.	160	220	220	180	—	—	225
Marhahús . .	kg.	44	44	40	40	—	—	44
D czeber . . .		21	21	24	19	—	—	19

Kolozsvár, 1891. decz. 24. Tisztabuza 10 frt 10 frt 80 kr. Rozs 8 frt 50 kr.—9 frt Törökbuza 5 frt 30 kr.—5 frt 40 kr. Zab 5 frt 30 kr.—5 frt 50 kr. Széna (legjobb) 2 frt 50 kr. Alomszalma 1 frt 40 kr. mm.-ként. Marhahús 50 kr. kg.

Allatvásárok.

Kolozsvár. Heti állatvásár decz. 17, 18 Szarvasmarha felhajtattott m. e. 400 drb; eladatott 202 drb. Ló felhajtattott m. e. 8 drb; eladatott 3 drb. Juh felhajtattott m. 30 drb; eladatott 9 drb. Sertés felhajtattott m. e. 600 drb; eladatott 385 drb.

Budapest-kőbányai sertésvásár. Decz. 24-én. Nehéz áruban e héten az üzlet kellemesebb volt, ellenben könnyű fajtákban vontatott. Heti átlag árak: magyar válogatott áru 320--380 kg. nehéz 46½—47 kr. 280--300 kg. nehéz 45--46 kr; öreg 300 kg. tuli 44--45 kr; vidéki könnyű sertés 41--44 kr; szerb 40--44 kr. tiszta kilogrammonként Páronként 45 kg. életsúly levonás és 4% engedmény. Eléseg árak: Tengeri 6 frt; új árpa 6 frt 80 kr. Kőbányán átvéve.

Debreczen Heti állatvásár decz. 22-én (Eredeti tudósítás.) Szarvasmarha felhajtattott 975 drb; eladatott 497 drb. Ló felhajtattott 556 drb; eladatott 190 drb. Sertés felhajtattott 240 drb; eladatott 1600 drb. Üzlet lanyha.

Felölös szerkesztő és kiadó: Sz. Szakáts Péter.

NYILTÉR.*)

REGALE-UTALVÁNYOKAT,

illetve

KÖTVÉNYEKEKET

az esedékes kamatok külön megterítésével

teljesen a hivatalos árfolyam

jegyzés szerint fizeti.

Ez év folyamán a forgalomban levő

5% magyar papíráradék és a 4% magyar aranyáradékkötvényeknek egy részén az utolsó szelvény kerül beváltásra; ennek esedékessége után csupán a szelvény-utalványok benyújtása ellenében új szelvény-ivek fognak kiadatni, melyeknek beszerzését jutalék nélkül készséggel közvetíti

FOLLY VICTOR

18. (32—32.)

bank- és pénzváltó-üzlete
KOLOZSVÁRT.

*) E rovat alatt közlöttékért nem vállal felelősséget a szerk

ÚJ! ÚJ! ÚJ!

TATA-TÓVÁROSI MAGYAR SPORT-FLUID
üdítő, erősítő és gyógyító folyadék
lovak számára.

Ezen saját találmány és védjeggyel ellátott tata-tóvárosi magyar Sport-Fluid, hírneves állatorvosok, tapasztalt lötenyésztők és kiválókép lojdomitók (trainerek) által ajánlva és 20 év óta legsikeresebb eredményeivel kipróbálva és szerzőfőltt kiűnőnek találva.

A tata-tóvárosi magyar Sport-Fluid fokozza a ló erejét, munkára való képességét, kitartó és gyors futó képességet ad, és a futó izmokat erősítén, serénységet és tüzezséget nyer a ló.

Beteg lovaknál használva felűlmulhatan hatásos van: keheesség, étvágyhiány, köhögés, orrák és csikók vérhása ellen. Emlézőknél, Eicsakelésnél, csüd, pafa vagy vállfőzomodásnál, latgolás, — r. eu. aticus sántítás-nál, Lapoczka és g. rincezma ásnál, szélhűdés vagy letörés eseteiben. Sebesülés, törés vagy varasodásra.

A tata-tóvárosi magyar Sport-Fluid embe-reknél erős hatásánál fogva kiváló sikerrel alkalmaztatik makaés köszvényes szagga-tások ellen.

A tata-tóvárosi magyar sport-Fluid a leg-kiűnőbb használati utasítással van ellátva. Felűlmulhatlan jó hatása és olcsó áránál fogva a legjobban ajánlható restitutins-Fluid állandó használatra.

A tata-tóvárosi magyar Sport-Fluid központi szétkül-dési raktára a feltaláló és tulajdonos:

Karika Béla
gyógyszerész és vegyészeti laboratoriumából
TATA.
Egy üveg ára 1 frt 20 kr.
Nagyban vevők és viszont eladóknak engedmény.
Sürgöny cím: „Agyal“-gyógyszertár Tata.

Sportmainek és lötenyésztőknek.
Gazdálkodók és fökereskedők figyelmébe.

78. (4—10)

959/1891 sz.

Szőlős-kert eladására
ajánlati hirdetés.

Az erdélyi gazdasági egylet tulajdonát
képező

Hidelve Nagytezében 53. házszám alatt lévő

SZŐLŐS-KERT

írásbeli zárt ajánlati verseny útján 10,000 frt becsár mellett a legtöbbet ígérőnek örök áron eladatik.

Írásbeli zárt ajánlatok 1000 frt bántépenz letételével 1892. év január 16-ik napjának d. e. 12 órájáig az erdélyi gazdasági egylet igazgató választmányához ezimezve, az egyleti titkári hivatalnál (Kolozsvárt, Belközép-utca 11. szám, emelet) nyujtandók be.

A megnevezett szőlős-kert 10,000 frton alul nem adatik el.

Legtöbbet ígérő az ígért vételáron felül köteles még Kolozsvár város közönségének az eladandó szőlős-kertre jelzalog-jogilag bekeblezett 231 frt 67 kr. vételár követelését kiűzetni, illetve annak kiűzetését magára vállalni.

Az ajánlati feltételek és térkép az egyleti titkári hivatalnál a hivatalos órák alatt (d. e. 9—12 óráig, d. u. 3—5 óráig) megtekinthetők

Az erdélyi gazdasági egylet igazgató- választmányának megbízásából

Szabó József
egyleti elnök.

83. (1—3)

Molnár Sándor
egyleti jogtanácsos.

Politikai napilapot rövid időn még nem karolt fel anynyira a közönség, mint a

MAGYAR HIRLAPOT,

mely ez év áprilisében megindulva már is mindenki tudja, hogy a

MAGYAR HIRLAP a legértelmesebb, legterjedelmesebb, teljesen független magyar napilap. A MAGYAR HIRLAP a valódi szabadelvűségért küzd és a MAGYAR HIRLAP semmi önző célokat se szolgál, eszközeiben mindig tiszta, a miért is a MAGYAR HIRLAP minden sorában megbízható és föltétlenül hiteles. A MAGYAR HIRLAP naponként 16, 24 vagy 32 oldalon jelenik meg. Hetenként a MAGYAR HIRLAP egy íródtalmi, egy tanügyi és egy mezőgazdasági mellékletet ad. A MAGYAR HIRLAP 10 aranyos havi pályadíjat tűzött ki újdonságra, továbbá a MAGYAR HIRLAP 50 aranyat tűzött ki tárczára, 100 aranyat pedig novellára. Csak a MAGYAR HIRLAP előfizetői részesülnek abban a kedvezményben, hogy a „Kis Világ“ című heti képes gyermek mellékletet megkaphatják. A MAGYAR HIRLAP karácsonyra nagy megűpetést forral előfizetői számára, de a MAGYAR HIRLAP ome rendkívűli kedvezményeken kívül is figyelmet érdemel, mert a MAGYAR HIRLAP vezércikkeivel, közzgazdasági rovatával egy lap se versenyezhet. A MAGYAR HIRLAP táviratai, értesűlései, mindig a legűjabbak, a MAGYAR HIRLAP rendelkezűven a legtöbb és legjelesebb bel- és külmunkatársakkal. A MAGYAR HIRLAP már deczember hónapban megkezdű Csiky Gergelynek közvetlenül elhunytá előtt irt nagy regényét e ezimen: „A vátóper után“. Ezenkívűl a MAGYAR HIRLAP még e hónapban egy érdekesűtő francia regényűt is megkezdű. A MAGYAR HIRLAP fűszerkesztűje Horvath Gyula. A MAGYAR HIRLAP h. szerkesztűje Fenyű Sándor. A MAGYAR HIRLAP előfizetűsi ára 1 óra házhoz hordva Budapesten, vagy vidékre küűlűve, helyegmente-sen 1 frt 20 kr., negyedűvre 3 frt 50 kr., félűvre 7 frt, egész ÷vre 14 frt.

82. (1—2.)

A „MAGYAR HIRLAP“ kiadóhivatala
IV., Gránátos-utca 16.

E rovaton csupán termelők és állást adók vagy keresők hirdetései közöltek. de csak az esetben, ha a hirdetésért járó illeték előre beküldetik. Kisebb összeg postabélyegekből is beküldhető.

OLCSÓ KIS HIRDETÉSEK.

Csak azon levelekre adatik válasz, melyekhez az erre szükséges postabélyeg vagy levelező-lap mellékeltek.

Minden szó egyszeri közlése 1 kr.; vastag betűkkel szedve 2 kr. Ha a hirdető fél czíme is közölve lesz, a hirdetési díjon kívül minden megjelenésnél még 30 kr. bélyegilleték jár.

Alkalmazást keres.
Alkalmazást keres egy, a kolozsmonostori gazdasági tanintézet jó sikerrel végzett, több évi gyakorlattal bíró, székely származású, nőtlen gazdász, ki önállóan

is működött. Címe a kiadóhiva-földbirtok haszonbérletre. Ajánlatok N. jegy alatt megküldendő.

Eladás és vétel

Keresetük egy 500—600 holdas

Haszonbérbe adó birtok!

Nagy-Galambfalván, Udvar-

helységében (Erdély) ország-áprilisbe Bővebb feltételeket ut mentén, vasut- és posta-út-Nagy-Solymosi Koncz Ártomással, malommal, koresma-min gyógyszerész közli Széberlettel, 700 holdnyi. három hely-Údvarhelyt. vagy hat évre haszonbérbe adó. Átvehető azonnal vagy gazdatiszt elfogadtatik.

A KOLOZSVÁRI TAKARÉKPÉNZTÁR-RÉSZVÉNY-TÁRSULAT BANK- és VÁLTÓ-ÜZLETE

Kolozsvárt a

főtéren levő üzletében

a bankszakmába vágó következő főbb üzletágakat folytatja:
Vesz és elad állam- és más értékpapírokat, zálogleveleket, arany- és ezüst- és papír-pénzjegyeket;
közvetít a budapesti és bécsi tőzsdén jegyzett mindennemű értékeket idegen számlára;
előlegez értékekre és tőzsdén jegyzett papírokra (kézi zálogra, Lombard-üzlet);
leszámitol sorsjegynyemereket, kisorsolt zálogleveleket és más értékeket;
bevélt lejárt szelvényeket és beszerzi az értékpapírok új szelvényeit; teljesít fizetéseket a bel- és külföldi piacokon; fogadatos behajtási megbízásokat.
Keresettebb értékek készletben tartatnak. A magyar földhitelintézet és a nagyszabású általános takarékpénztár kisorsolt záloglevelei és záloglevél-kamatszélvényei minden levonás nélkül fizetnek ki.
77 (7—15.)

„LÖVYTUS“ FAVIASZ.

A hazai kertészetekben ma már kizárólag csak is ezt használják gyümölcsfák, rózsatövek nemesítésére, beteg fák gyógyítására. Napon nem olvad, hidegnek, esőnek ellentáll, bogarak nem bántják, a fát teljesen fedi, levegő nem hatol át rajta. Kapható (9.) (52—52.)

az „I. erdélyi szab. vegyészeti gyárban“ és Tauffer Ferencz utódánál Kolozsvárt.

500 grammos doboz ára frt 1-30

300 „ „ „ „ —85

150 „ „ „ „ —45

Elismerő levelek küldettek több hazai és ausztriai gazd. akadémiák és szőlészeti iskolák, magán kertészeti és faiskolák által. Kiténtetve lett a bécsi, gráci, kolozsvári kiállításokon dícsérő-oklevéllel, a lüttichi kiállításon arany-éremmel. Aradon kiállítási éremmel.

ÚJ BANK- ÉS PÉNZVÁLTÓ-ÜZLET KOLOZSVÁRT.

Van szerencsém a t. cz. közönség hecses tudomására hozni, hogy Kolozsvárt, főter 13. sz. a (br. Wesselényi-ház)

FOLLY VICTOR

váltótörvényszéki bejegyzett cég alatt bank- és pénzváltó-üzletet nyitottam a következő üzletkörökkel:

Értékpapírok, arany és ezüst pénzjegyek és külföldi bankjegyek vétele és eladása.

Kisorsolt értékpapírok és mindennemű kamatszélvények beváltása. Nyemereinek leszámítolása és értékpapíroknak új szelvényekkel való ellátása.

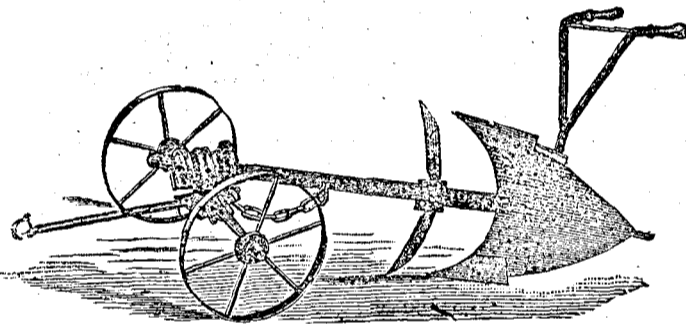
Utalványok kiállítása a külföldre bármely értékben. — Igérvények elárúsítása.

Midőn vállalatomat a t. cz. közönség szíves figyelmébe ajánlani bátorodom, egyszersmint kijelentem, hogy e téren való hosszúságú működésem, továbbá úgy a kolozsvári, mint a felső pénzintézetekkel fenntartott széles körű és előnyös összeköttetésem azon kellemes helyzetbe hoznak, hogy t. megbízóimnak mindenkor a legnagyobb előnyököt biztosíthatom.

Értékpapírok és sorsjegyek kisorsolási utánnézését díjmentesen eszközöm és készséggel szolgálom minden a banküzlet körébe vágó felvilágosítással

2. (52—52.)

Kiváló tisztelettel FOLLY VICTOR.

Simonffy István egyen váltó vagy hegyi-ekéje

(7.)

SIMONFFY ISTVÁN

(52—52.)

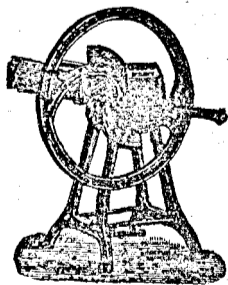
gazdasági gépgyára, vas- és fémöntője Kolozsvárt, kultordanteza 48. szám.

Elvállal kijavításra mindennemű gépeket.

Elfogad megrendeléseket gőzgépek, gőszivattyúk, zúzógépek, malomszerkezetek, kút és vízvezetékek elkészítésére.

Készletet tart saját gyártmányából, nevezetesen egyes, kettős és három borozás ekék és taligák új szerkezetű váltó- vagy hegyi ekék és borozásból, továbbá kézi és járgányos cséplőgépek, szelelő rosták, kukorica-morzsolók, szőlő-zuzók, borsajtók és több más gépekből, melyeket a nagyérdemű közönség hecses figyelmébe ajánl.

Készítményei jóságáért és használhatóságáért felelősséget vállal. Árjegyzékek kívánatra bérmentve küldetnek.

Az összes ideai kiállításokon, u. m. Nagy-Szombat, Komárom, Temesvár, Zágráb és Vácott legelső és legmagasabb kitüntetés: Nagy díszokmány!

GYÁR:

Mosonban.

(Alakult 1856.)

KÜHNE E.

gazdasági gépgyára.

FŐRAKTÁR:

Budapest.

VI., Váci-körut 21.

Ajánlja a t. gazdaközönségnek a bekövetkező őszi idényre, legújabb szerkezetű szecska- és répavágóit, úgy kézi, mint erőhajtásra. Répa- és burgonya-mosóit, darálókat, „kis óriás“ csutkás tengeri darálót, tengeri morzsolókat. A legnépszerűbb Hungaria-Drill, „Balance-Drill“ hegyi sorvetőgépeit, szóróvetőket, ekéket, Laacke-féle boronákat úgy szántóföldre, mint rétekre, ugyisint mindennemű gazdasági gépeket és eszközöket.

Árjegyzékek bérmentve küldetnek.

61. (26—26.)

Az erdélyi gazdasági egyesület 1890-ik évi rovatos vagyon-kimutatása.

I. Alaptőke-rovat.

Főkönyv 173. lapján.

Tartozik.	1890.				Követel.				
Kiadásokért:					Bevételekért:				
Kiváltott 2 alap. mag. kötvény			200		Készpénzben:				
Konvertált urbéri papir			2310		Br. Jósika Gábor alap. tőke	100			
A kolozsvári takarékpénztárnál (4413) 9896 szám alatt levő betéti könyvből pénztárba helyeztetett			3600		Magyar Jelzálog-Hitelbank alap. tőke	100			
					Kendeffi Sámuel alap. tőke	100			
					Kivétel a kolozsvári takarékpénztár 9896 sz. betéti könyvből	3600		3900	
Átvitel 1891. évre:					Értékpapirokban:				
Fekvő birtokban	8181	50			Gr. Nemes János al. mag. kötv.	100			
Kölcsönre adott tőke	1050				Br. Wesselényi Béla al. mag. kötv.	100			
Alapítv. m. kötvényekben	11478	25			Gr. Bélyd Kálmán » » »	100			
4%-os m. földterherment. kötv.	2400				Br. Bánffy Jenő » » »	100			
Magyar aranyjárdék kötv.	38029				Lészay Gyula » » »	100			
Magyar papírjárdék kötv.	400				4%-os magyar földterhermentesítési papirokban	2400		2900	
Gr. Bethlen László alapítványa:					Áthozat 1889. évről			6800	
Magyar papírjár.	12.700.—							102234	69
Aranyjárdék	19.471.—	32171							
A takarékpénztárban 9896 szám a. betéti könyven		3844	38						
Készpénz követelés a pénztártól:									
Áthozat	1.470.56								
A folyó évről	3.900.—	5370	56	102924	69				
				109034	69			109034	69

II. Rendes kamat és évdíj-rovat.

Tartozik.	1890.				Követel.				
Kiadásokért:					Bevételekért:				
Hivatalnok fizet. rovatra	2948	33			Alap. kamat czimen	224	95		
Szállás és szolga fizet. rovatra	525	04			Évdíj czimen	460			
Nyomda, könyv és folyóirat rovatra	282	61			Értékpapírok kam. czimen	3362	25		
Posta és szállítás rovatra	114	72	3870	70	Takarék-pénztári elhely. kam.	388	67	4435	87
Bankba kölcsön-visszafizetés	3000				Egyenleg			3568	41
» » után kamat	170	22							
Ösztöndíjak	400								
Ügyvédi átalány	100								
Utazási költségek	18								
Adó	31	75							
Vegyesek	413	61	4133	58					
			8004	28				8004	28

III. Köztelek rovat.

Főkönyv 167. lapján.

Tartozik.	1890.				Követel.				
Kiadásokért:					Bevételekért:				
Kertész fizetése	300				Köztelki jövedelem tavaszi	406	14		
» » százaléka	23	49	323	49	» » » őszi	377	50	783	64
Vinczellér fizetése	180				Szöllő jövedelme			259	50
» » lakbére	40		220		Egyenleg			364	77
Szakmány munka			509	70					
Vegyesek			354	72					
			1407	91				1407	91

IV. Bors-alapítvány rovat.

Főkönyv 154. lapján.

Tartozik.

1890.

Követel.

Kiadásokért:				Bevételekért:			
Kiadott ösztöndíj Szabó Károlynak		100	—	Áthozat urbéri papir n. é.		2100	—
Konvertált urbéri papir		2100	—	1890. évi szelvény-jövedelem		100	—
Átvitel 4%-os m. földt. kötv. n. é.		2500	—	4%-os m. földt. kötv.		2500	—
		4700	—			4700	—

V. Erdélyi Gazda rovat.

Főkönyv 174. lapján.

Tartozik.

1890.

Követel.

Kiadásokért:				Bevételekért:			
Szerkesztői tiszteletdíj		266	66	Előfizetésekbenl	234	45	
Nyomda és expeditió		757	86	Hirdetésekből	44	10	
Hirdetési bélyegdíj		8	70	Méhész-egylettől	138	60	417 15
Vegyések		12	62	Egyenleg			628 69
		1045	84			1045	84

VI. Irodalmi szakosztály rovat.

Főkönyv 177. lapján.

Tartozik.

1890.

Követel.

Kiadásokért:				Bevételekért:			
Munkatárs-díj		170	—	Áthozat 1889. évről		232	04
Nyomda		378	—	Előfizetésekbenl		603	51
Posta és vegyések		132	89	Takarék-pénztári elhely. kam.		22	30
Maradvány köv. pénztártól			680 89			857	85
			176 96				
			857 85				

VII. Szőlészeti pályadíj-alap rovat.

Főkönyv 176. lapján.

Tartozik.

1890.

Követel.

Átvitel a kolozsvári takarékpénztár 6050 sz. könyvén		126	71	Áthozva a kolozsvári takarékpénztár 6050 sz. könyvén	120	64	
				1890-ben tőkésített kamat	6	07	126 71
							126 71

V a g y o n - m é r l e g .

Főkönyv 180. lapján.

Vagyon.

1890.

Teher.

1890. december 31-én lezárt számla szerint összes átvitel 1891. évre		100635	57	Activ vagyon		112424	09
Bevárandók:							
Alapítványi kamat-hátralék	8910	07					
Évdíj hátralék	2363	45					
Kölcsön-tőke kamat-hátralék	315	—	11588	52			
Méhész-egyletnél 1886-ról			200	—			
			112424	09			

Kolozsvárt, 1890. december hó 31-én.

Kolozsvári Kisegítő Takarékpénztár Szövetkezet
Kőváry, s. k.

Csermák s. k.,
pénztár-kezelő.

Megvizsgáltatott és rendben találtatott

Kolozsvárt, 1891. ápril hó 14-én.

Szabó József, s. k.

Demeter Károly, s. k.

Bodor Antal, s. k.

Az erdélyi gazdasági egyleti pénztár értékállománya

1890. december 31-ki zárlat szerint.

Számbavétetett az 1891. ápril 14-én tartott pénztárvizsgálat alkalmával.

I. Értékpapírok.

Elnök Szabó József ellenzárólása mellett a treszorba elhelyezve:

Magyar aranyjáradék kötvényekben n. é.			57500	—
4%-os magyar földterhermentesítési kötvényekben:				
	Egyleti alaptőke n. é.	2400	—	
	Bors-alapítvány n. é.	2500	—	4900
	Összesen		62400	—

II. Takarékpénztári elhelyezmény.

A kolozsvári takarékpénztárba 9896 sz. könyven	3844	38		
A kolozsvári kisegítő-pénztárba 1563 sz. könyven	13345	20	17189	58

III. Szőlészeti pályadíj-alap.

A kolozsvári takarékpénztárba 6050 sz. könyven			126	71
--	--	--	-----	----

IV. Készpénz.

1891. jan. 1-től ápril 14-ig.

Bevétel áthozat 1890. decz. 31-ről	581	44		
folyó évi bevétel	16288	93	16870	37
Kiadás: sz. 1—63. tételig			15423	75
			1446	62
				Pénztár-maradvány

Kolozsvárt, 1891. ápril hó 14-én.

Kolozsvári Kisegítő Takarékpénztár Szövetkezet
Kövyáry, s. k.

Csermák s. k.,
pénztár-kezelő.

Megvizsgáltatott és rendben találtatott

Kolozsvárt, 1891. ápril hó 14-én.

Szabó József, s. k.

Demeter Károly, s. k.

Bodor Antal, s. k.

Az erdélyi gazdasági egylet költségvetése az 1891-ik évre.

Az alábbi költségvetést a múlt évi zárszámadás megvizsgálására kiküldött bizottság részint a tényleges állapotok, részint a külön határozatok alapján állította össze.

I. Fedezet.

1. Br. Bánffy Ádám 1050 forintos legatuma után 6% kamat, a hátralékkal együtt	372	frt.
2. Értékpapírok kamatai	2968	»
3. Takarékpénztári elhelyezmény után	800	»
4. Alapítványi kamatokból	350	»
5. Évdíjakból	360	»
6. Köztelekből jövedelem	700	»
7. Szőlőből	300	»
Összesen	5850	»

II. Szükséglet.

1. Tisztviselők fizetésére	1500	frt
2. Irodaszolga fizetése	300	»
3. Szállásbér, fűtés, világítás	450	»
4. Adó	100	»
5. Posta és szállítás	100	»
6. Irodai szerek	50	»
7. Irodai munkálatokra	200	»
8. Szaklapok- és könyvekre	150	»
9. Nyomtatványokra	200	»
10. Köztelek és szőlő költségeire	1000	»
11. Az »Erdélyi Gazda« fentartására	1000	»
12. A »Méhészeti Közlöny«-nek segély	150	»
13. Ösztöndíjakra	400	»
14. Utazások, vegyesek és előre nem látottakra	200	»
Összesen	5800	»

Kolozsvárt, 1891. ápril hó 14-én.

Szabó József, s. k.

Demeter Károly, s. k.

Bodor Antal, s. k.